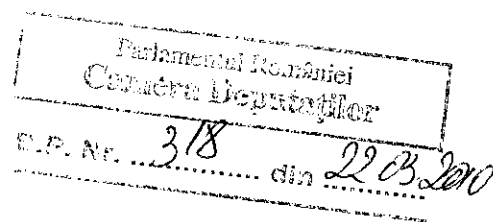

APROBAT

În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 22.03.2010

Nr. 318

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

**Direcția pentru cooperare parlamentară
internațională bilaterală**

București, martie 2010

55b/266

INFORMARE

**privind vizita în România a unei delegații parlamentare a Comisiei
pentru politică socială a Camerei Deputaților a Republicii Cehe,
conduse de domnul David Kafka, vicepreședinte al comisiei
1 - 4 martie 2010**

În perioada 1 – 4 martie a.c., la invitația Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților, a avut loc vizita în România a unei delegații parlamentare a Comisiei pentru politică socială a Camerei Deputaților a Republicii Cehe, conduse de domnul David Kafka, vicepreședinte al comisiei.

Scopul vizitei în România l-a reprezentat realizarea unui dialog între demnitarii români și cehi cu privire la domeniul muncii, situația actuală pe piața muncii, mișcarea liberă a forței de muncă, domeniul social – informații privind „Raportul național strategic privind protecția socială și incluziunea socială (2008 - 2010)”, asigurările sociale, sistemul de pensii și reformarea acestuia, asistența socială cu privire la sistemul de pensii și posibilități de reformă, problemele privind ocuparea forței de muncă, mișcarea liberă a forței de muncă, precum și problematica securității muncii, etc.

La nivel parlamentar, programul vizitei a cuprins convorbiri cu domnul deputat Paul Victor Dobre, președintele Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților, și cu membri ai comisiei, precum și cu domnul senator Cristian Rădulescu, președintele Comisiei pentru muncă, familie și protecție socială a Senatului, și cu membri ai comisiei. De asemenea, în program au fost prevăzute convorbiri la conducerea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, la Casa Națională de Pensii, la Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, precum și la

Inspekția Muncii. Totodată, în program au fost incluse și vizitarea Palatului Parlamentului, precum și o deplasare pe Valea Prahovei, cu ocazia căreia au fost vizitate câteva obiective culturale și turistice din zonă.

Delegația parlamentară cehă a avut în componența sa 7 persoane, din care patru deputați: domnul David Kafka (grupul politic al Partidului Civic Democrat), vicepreședinte al Comisiei, domnul Miroslav Opalka (grupul politic al Partidului Comunist Bohemia și Moravia), vicepreședinte al Comisiei, doamna Lenka Mazuchova (grupul politic al Partidului Social Democrat), vicepreședinte al Comisiei, Dana Filipi (grupul politic al Partidului Civic Democrat), membru al Comisiei, precum și trei membri ai staff-ului ceh.

Pe parcursul șederii în România, delegația parlamentară cehă a fost însoțită de membri ai Ambasadei Republicii Cehe la București, precum și de reprezentanți ai Direcției pentru cooperare parlamentară internațională bilaterală și ai Serviciului de Protocol din Camera Deputaților.

În timpul discuțiilor purtate cu ocazia întrevederilor, participanții la dialog au subliniat bunele relații existente între Parlamentele român și ceh, în contextul unor legături tradiționale de prietenie între România și Republica Cehă și au manifestat dorința menținerii la cote înalte a acestor legături.

Dimensiunea parlamentară a convorbirilor

Convorbirile la nivelul Comisiei pentru muncă și protecție socială din Camera Deputaților, precum și al Comisiei pentru muncă, familie și protecție socială a Senatului României cu omologii din Camera Deputaților cehă, au debutat cu mulțumirile părții cehe, adresate părții române, pentru invitația de a efectua această vizită.

Pe parcursul întrevederilor, au fost abordate mai multe teme, printre care: măsurile de combatere a efectelor crizei, sistemul de pensii, salarizarea în sistemul bugetar, alocațiile de stat pentru copii, pensiile alimentare, precum și impactul avantajele/dezavantajele introducerii sistemului parlamentar unicameral, etc..

În contextul dezbaterilor care au loc în prezent în România pe tema măsurilor care trebuie adoptate pentru ieșirea din criză, partea română a fost interesată să afle măsurile legislative pe care Parlamentul ceh le are în vedere vizând politica socială, pentru a reduce impactul crizei economice asupra populației.

Cu această ocazie, partea cehă a subliniat importanța activității comisiilor pentru muncă din cele două foruri legislative, în strânsă legătură cu politicile de sănătate. Referitor la măsurile anticriză, oaspeții au precizat că, în Cehia, nu au fost necesare intervenții prea mari, deoarece „sistemul

social al Republicii Ceha este unul stabil și este capabil să facă față unor astfel de situații”. Oaspeții au arătat că Guvernul ceh a întreprins o serie de măsuri anticriză, vizând, în special, reducerea cheltuielilor bugetare, și anume: înghețarea salariilor, reducerea salariilor din administrația publică cu 4% (măsură valabilă numai pentru anul 2010), creșterea TVA cu 1%, măsuri în domeniul impozitelor, scăderea indemnizațiilor concediului de maternitate în primele 6 luni (o măsură foarte nepopulară astfel încât, în prezent, există o propunere de desființare a acestei măsuri, trecută de Camera Deputaților cehă, în prezent așteptându-se decizia Senatului ceh).

Cu privire la calculul pensiei, oaspeții au afirmat că au fost introduse modificări la salariile mari: „există un plafon din care se varsă la sistemul comun” și există limite de vârste pentru categoriile de salarii mari. În context, aceștia au arătat că în Cehia a fost adoptată o lege în anul 1995, cu aplicare din 1996, potrivit căreia calculul este același pentru toți. În plus, nu există o categorie „de muncă grea”, dar se discută în legătură cu obligativitatea angajatorului de a plăti o asigurare complementară pentru a se constitui un fond pentru pensii anticipate (în opinia oaspeților, Pilonul al II-lea de pensii ar fi cel mai oportun în acest sens dar acesta nu a se aplică încă în Cehia). Parlamentarii cehi au mai arătat că sistemul de pensii în Cehia este stabilizat și este amenințat doar de evoluția demografică din viitor. Criza a afectat colectările la fondul de pensii, prin scăderea numărului de contribuitori (a crescut șomajul), dar și prin creșterea numărului pensiilor anticipate. De asemenea, întreprinzătorii au vărsat cotizații mai mici în bugetul pensiilor, optând pentru realizarea de instructaje și pregătiri a angajaților, în ideea de a nu-i concedia. Astfel, fondul de pensii, înregistrează, în prezent, pierderi de aproximativ 10% (un minus de aprox. 30 - 35 mld. coroane).

Partea română a fost interesată să afle, printre altele, dacă în Republica Cehă există reglementări în privința acordării de pensii speciale.

Cu privire la acest aspect, oaspeții au explicat că, „în Republica Cehă, au fost desființate categoriile de pensii speciale”, dar că există o situație aparte pentru cei care lucrează în domeniul apărării, precum și pentru persoanele autorizate (întreprinzătorii), care au obligația „să verse în sistemul comun, 50% din profitul net”. Domnul vicepreședinte Kafka a dorit să precizeze că persoanele care au deținut posturi importante în fostul regim beneficiau de pensii foarte mari, de tipul pensiilor speciale, însă acestea au fost desființate (a fost adoptată o lege care prevedea eliminarea treptată a acestor avantaje). În prezent, doar domnul Vaclav Havel beneficiază de o pensie specială. Cu privire la pensia de serviciu (ocupațională), oaspeții au afirmat că în 1992, aceste categorii de pensii au fost desființate, singura excepție făcând-o armata, care beneficiază de rente, precum și de

posibilitatea pensiei anticipate. În acest sens, partea cehă a explicat că, pentru a nu exista tensiune socială mare, autoritățile au promis și minerilor (care au un sindicat puternic) că vor beneficia de o anumită rentă, dar acest lucru s-a stabilit numai pentru acei mineri care desfășoară munca cea mai grea din minerit (deci nu pentru toți minerii), dar această reglementare va intra în vigoare abia în anul 2012. În legătură cu pensiile militarilor și polițiștilor, partea cehă a arătat că legea prevede pensionarea la limită de vârstă, mai mică față de vârsta prevăzută pentru celelalte categorii de cetățeni (pensionarea la vârsta de 55 ani, față de 65 ani), iar cuantumul pensiei acestora se calculează în același mod ca la orice altă categorie de bugetari. Avantajul acestor categorii (militarii, polițiștii) constă în aceea că ei pot pleca mai tineri la pensie. În perioada de activitate, militarii și polițiștii beneficiază de unele indemnizații, care la alte categorii nu se regăsesc, dar la pensie, aceste indemnizații nu se mai plătesc.

Tot cu această ocazie, partea română a oferit colegilor din Cehia informații privind piața muncii din România. Astfel, s-a arătat că, în condițiile actualei crize economice, au fost luate măsuri pentru creșterea ocupării forței de muncă, prin informarea și consilierea profesională, medierea muncii, consultanță pentru inițierea unei afaceri sau activități independente, subvenționarea unor programe de formare profesională, acordarea de subvenții pentru angajarea anumitor tipuri de șomeri, încurajarea mobilității forței de muncă, acordarea unor prime de instalare sau de deplasare, pentru mutarea de la un loc de muncă la altul, acordarea de credite avantajoase pentru angajatorii care creează locuri de muncă, scutirea de la plata asigurărilor sociale pentru angajatorii care nu mai pot continua activitatea și care acordă angajaților un ajutor de 75% din salariul de bază, etc.

Totodată, în timpul convorbirilor, partea română a fost interesată să afle dacă în Cehia există posibilitatea cumulului salariului cu pensia și au aflat că acest lucru este posibil, cumulul pensiei realizându-se atât cu salariul, cât și cu venitul din activitatea de întreprinzător, după caz. Oaspeții au mai adăugat că aceeași abordare liberală a cumulului pensiei cu salariul există, atât în cazul pensiilor de vârstă, cât și în cazul pensiilor de invaliditate

La rândul său, partea română a arătat că și sistemul român de pensii se confruntă cu aceleași probleme. Deficitul fondului de pensii este de 15%, determinat de numărul scăzut de contribuitori, în comparație cu un număr mare de pensii anticipate și de pensii de invaliditate, precum și cu o vârstă medie de pensionare scăzută. Diferența față de sistemul ceh rezidă din reglementările privind pensiile speciale. În România, diferite categorii sociale au dobândit un statut special, în prezent, existând câteva zeci de acte

normative carte reglementează sistemul de pensii. De asemenea, s-a menționat că se urmărește reducerea decalajului între pensia minimă garantată, introdusă anul trecut, de aprox. 80 euro și unele pensii care ajung la valori de 100 de ori mai mari decât aceasta.

Cu acest prilej, gazdele au fost interesate să cunoască date referitoare la numărul pensionarilor, rata angajării, etc. Potrivit cifrelor oferite de către omologi, în Cehia există 2,7 mil. de pensionari (din care aproximativ 2 mil. beneficiază de pensii de bătrânețe) și peste 5 mil. de persoane active cu locuri de muncă sau autorizate (întreprinzători). Numărul șomerilor este de aprox. 500.000 (în jur de 10%), iar numărul persoanelor care caută un loc de muncă de aproximativ 800.000.

De asemenea, în timpul întâlnirilor la nivel parlamentar, demnitarii români și cehi au schimbat impresii asupra modului de calcul al pensiei atât în România, cât și în Cehia. Astfel, în Cehia, la calculul pensiei se ține cont, în primul rând de venitul net, indexat la perioada în care se realizează calculul și cu cât suma din care se calculează pensia este mai mică, cu atât pensia se apropie de venitul persoanei (avut în perioada activă) adică, cu cât baza de calcul a salariului este mai mare, cu atât pensia este mai mică, cei care au o contribuție mai mare la sistem fiind și cei mai dezavantajați. Pensia medie în Cehia este de aproximativ 10.000 coroane.

Un alt subiect abordat de părți a fost cel cu privire la salarizarea în sectorul bugetar. Partea cehă a arătat că există o lege în acest sens însă, din motive economice, întrucât legea prezintă noi cereri privind bugetul, aplicarea ei a fost amânată de mai multe ori (până în anul 2013). Salarizarea se face după un act normativ care stabilește nomenclatorul funcțiilor și categoriile tarifare corespunzătoare, în funcție de vârstă și vechimea în muncă a persoanei, relațiile de muncă fiind reglementare de Codul muncii. De asemenea, s-a subliniat faptul că angajații din administrația locală nu au aceleași niveluri de salarizare cu cei din administrația centrală. Totodată, s-a afirmat că salariile deputaților și membrilor guvernului au fost înghețate atât în anul 2002 cât și în 2010, în timp ce pentru înalții funcționari s-au blocat abia în acest an, astfel că aceștia au în prezent o salarizare mai bună.

O altă temă abordată în timpul convorbirilor au fost alocațiile de stat pentru copii. Partea română a dorit să cunoască detalii privind modul în care sunt acordate în Cehia alocațiile de stat pentru copii, arătând că, în România, acestea se acordă tuturor copiilor, indiferent de veniturile familiilor și, în prezent, se pune problema diferențierii acestor alocații. Discuțiile au arătat că, în Cehia, situația este exact contrarie: există un sistem diferențiat, dar s-a discutat foarte mult asupra acordării alocației tuturor copiilor și indiferent de veniturile părinților. În prezent, pentru copiii aparținând familiilor ale căror venituri sunt de peste 2,4 ori mai mare decât pragul minim de supraviețuire

nu se acordă alocații. Există, de asemenea, trei niveluri de alocație, după vârstă: pentru copiii sub 6 ani, alocația este de 500 coroane, pentru cei între 6 - 15 ani, alocația este de 610 coroane, iar pentru copiii de peste 15 ani, alocația este de 700 coroane.

De asemenea, a fost adusă în discuție problema pensiilor alimentare. Partea cehă a fost de părere că o soluție în acest sens ar fi preluarea de către stat a obligației plății pensiilor alimentare, în situația în care părintele care trebuie să preia răspunderea nu poate plăti, după care statul să ceară apoi acestuia să plătească. Partea română a adus la cunoștința oaspeților că, în România, problema pensiilor alimentare se reglementează în instanță.

Cu privire la sistemul bicameral în Republica Cehă, s-a discutat mult asupra adoptării sistemului unicameral, însă în prezent cea mai mare parte a membrilor Parlamentului este de părere că sistemul bicameral este cel mai bun.

Convorbirile la nivel parlamentar au subliniat stadiul excelent al relațiilor bilaterale și utilitatea continuării acestui dialog la nivelul comisiilor parlamentare de resort. Totodată, partea cehă a lansat Comisiei pentru muncă și protecție socială din Camera Deputaților invitația de a efectua o vizită oficială la Praga, pentru continuarea dialogului început la București. Partea română a acceptat invitația cu plăcere.

Dimensiunea guvernamentală a convorbirilor

Delegația parlamentară cehă a avut întrevederi și a purtat convorbiri cu domnul Valentin Mocanu, secretar de stat în cadrul Ministerului Muncii Familiei și Protecției Sociale, cu doamna Doina Pârcălabu, președintele Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, cu doamna Mihaela Leșe, președintele Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, precum și cu domnul Bratu Dantes, inspector general de stat adjunct la Inspekția Muncii. Cu prilejul convorbirilor, încă de la început, partea cehă a ținut să afirme că în colegii parlamentari români a găsit parteneri foarte bine pregătiți în domeniu.

Cu această ocazie, părțile au făcut un schimb de păreri și de experiență în domeniu, cu privire la legea pensiilor și modificările preconizate, asistența socială, ajutoarele acordate persoanelor aflate în stare de necesitate (invaliditate), ocuparea forței de muncă, serviciile sociale din cele două țări, despre măsurile excepționale care au trebuit a fi luate în diferite momente, precum și despre dinamica legislativă din domeniu. S-a discutat și despre efectele actualei crize economice mondiale și impactul acesteia asupra veniturilor familiei (reducerea acestora), despre necesitatea găsirii unor formule de costuri cât mai mici în această perioadă și a soluțiilor pentru

acordarea asistenței sociale pentru categoriile defavorizate de cetățeni, despre deciziile grele, necesare a fi luate. De asemenea, s-a discutat despre șomaj și tendințele de creștere ale acestuia, despre pensiile private (Pilonul II), despre măsurile de protecție a muncii.

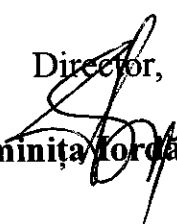
Cu prilejul convorbirilor părțile au găsit similitudini atât în ceea ce privește legislația, cât și în privința deciziilor care urmează a fi luate în viitorul apropiat.

Vizita oficială în România a delegației Comisiei pentru politică socială a Camerei Deputaților cehe a confirmat relațiile bilaterale excelente existente între România și Republica Cehă și a prilejuit exprimarea dorinței comune a celor două părți de continuare și aprofundare a acestei colaborări.

Cu ocazia întrevederilor, interlocutorii români și cehi au evidențiat importanța legăturilor dintre Comisiile de muncă din cele două foruri legislative pentru promovarea unor proiecte de interes comun, precum și speranța că această cooperare va fi, în viitor, din ce în ce mai fructuoasă.

De asemenea, au fost apreciate condițiile de organizare ale acestei vizite, membrii delegației adresând mulțumiri reprezentanților părții române pentru întrevederile avute, ospitalitatea, prietenia și căldura cu care au fost întâmpinați și au lansat invitații verbale, de a vizita Praga, domnului deputat Victor Paul Dobre, președintele Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților, și membrilor comisiei, pentru a continua discuțiile demarate la București.

Director,

Luminița Iordăchescu

*Redactat: Carmen Gulin
Consilier parlamentar*